

2023-02-09  
Ku2015/02503

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet  
Box 1114  
621 22 Visby

## Framställning om att förklara Ryningska palatset, Stockholms kommun och län, för statligt byggnadsminne (Riksantikvarieämbetets dnr: RAÄ-2022-1129)

### Regeringens beslut

Regeringen beslutar att Ryningska palatset, fastigheten Stockholm Atomena 1, ska vara statligt byggnadsminne enligt 3 § förordningen (2013:558) om statliga byggnadsminnen. Beslutet gäller hela byggnaden inom fastigheten Atomena 1.

Regeringen erinrar om att Riksantikvarieämbetet ska utfärda skyddsbestämmelser enligt 6 § förordningen om statliga byggnadsminnen.

### Ärendet

Riksantikvarieämbetet har hemställt att Ryningska palatset i Gamla stan i Stockholm ska förklaras för statligt byggnadsminne och anført i huvudsak följande.

Palatset har tidigare varit statligt byggnadsminne. När fastigheten avyttrades av staten 1993 övergick palatset till att vara enskilt byggnadsminne enligt kulturmiljölagen (1988:950). Sedan 2008 är fastigheten åter i statligt ägo och palatset bör därför förklaras för statligt byggnadsminne.

Ryningska palatset består av en huvudbyggnad och tre flygelbyggnader, som tillsammans bildar kvarteret Atomena 1. Huvudbyggnaden uppfördes 1641–1644 för riksamiralen Erik Ryning och hans hustru Maria Elisabet Kurzels. Under 1760-talet bytte fastigheten ägare till assessorn Johan Bergstrahl, som lät bygga de tre flygelbyggnaderna. Kvarteret härjades av en brand under 1770-talet, vilket resulterade i en större ombyggnad av såväl huvudbyggnad som längor. Kvarteret fick därigenom en mer borgerlig

karaktär och långt senare gjorde ytterligare ett ägarskifte porslinshandlaren Lars Johan Warodell till ägare år 1841. 1908 förvärvades egendomen av Stockholms stad och 1950 övertogs ägandet av staten.

Palatset och dess ägare speglar samhällets utveckling under 350 år. Adelspalatset blev genom åren först borgarhus och sedan kontorsbyggnad, och har inhyst en rad olika näringsverksamheter och statliga förvaltningar. Trots dess långa och varierande historia har fastighetens ursprungliga karaktär bevarats, såväl som flera ursprungsdetaljer.

Statens fastighetsverk, som förvaltar Ryningska palatset, har yttrat sig i ärendet under handläggningen hos Riksantikvarieämbetet.

### **Skälen för regeringens beslut**

Enligt 2 § förordningen om statliga byggnadsminnen får en byggnad som tillhör staten förklaras för statligt byggnadsminne, om den har ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde eller ingår i ett bebyggelseområde med ett synnerligen högt kulturhistoriskt värde. Detsamma gäller för parker, trädgårdar eller andra anläggningar. Av förordningens 3 § följer att regeringen ska pröva frågan efter framställning från Riksantikvarieämbetet.

Den fastighetsstrategi som läggs fram i propositionen Kulturarvspolitik (prop. 2016/17:116, bet. 2016/17:KrU9, rskr. 2016/17:281) anger att statligt ägda kulturhistoriska fastigheter ska vara skyddade som statliga byggnadsminnen om de har synnerligen högt kulturhistoriskt värde.

Regeringen delar Riksantikvarieämbetets bedömning att Ryningska palatset bör förklaras för statligt byggnadsminne.

På regeringens vägnar



Parisa Liljestrand



Maja Flygt

Kopia till

Finansdepartementet /BA  
Finansdepartementet /OFA/ESA  
Länsstyrelsen i Stockholms län  
Statens fastighetsverk  
Stockholms stad